

פרוטוקול מס' 108
מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ב', כ' באב תשי"ב - 11.8.52
בשעה 11.00.

משתתפים:

- י. גורי - היו"ר
- ח. אריאב
- א. מ. גביחובסקי
- ש. דיין
- ק. לוז
- ח. לנדאו
- מ. סנה
- ז. סוזאייב
- י. פורדר
- פ. קלטר
- י. רוקח
- ז. שפר

נעדרים:

- י. אפרתי
- א. הרצפלד
- א. ציזלינג

מזמנים:

- מר זגני - החשב הכללי
- ד"ר לבנטל - משרד המסחר והתעשייה
- ד"ר מנדלסון - מנהל הסכס והבלו
- מר צדוק - מנהל מחלקת החקיקה
- מר גלט - משרד המשפטים
- סד ספיבק - משרד האוצר
- מר בזק - מזכיר

סדר-היום:

1. תשלומי אחובה
2. חוק לתיקון פקודת מס-הכנסה
3. שונות.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

לפני שאנו נכנסים לסדר-היום, ברצוני להחזיר את הוועדה לענין מסויים בקשר עם חוק החלפת שטרי הבנקים ומלווה החובה. קבענו בחוק זה את התאריך של 10 באוגוסט לגבי מחזיקי השטרות בארץ, ומשרד החוץ מזכירים לנו ששכחנו להוסיף את המלים: "הוא הד"ן לגבי מחזיקי שטרות בחוץ-לארץ".

כאן מתעוררת שאלה שניה: התאריך שקבענו, ה-10 באוגוסט, כבר עבר, ורק טרם יובא הדבר לכנסת לקריאה סופית. אני מציע לקבוע את התאריך ל-18 או ה-20 באוגוסט - או: 5 ימים מיום היכנס חוק זה לתקפו.

אנו עוברים לתשלומי חובה. הד"ר לבנטל ימסור לחברי הוועדה פרטים נוספים, כפי שהובטח בשבוע שעבר.

ד"ר לבנטל:

"תשלומי חובה" הוא הביטוח הרשמי לגבי תקנות שעת חירום, בעוצ שמה שגובים על סמך תקנות ההגנה
1939, נקרא "מסי יתר".

א.כ.

ישיבת ועדת הכספים
11.8.52

ד"ר לבנטל:

ל"י 5.521.262.281
ל"י 8.525.491.250
ל"י 14.046.753.531

מסי יתר של יבוא
מסי יתר של מלאי

ל"י 990.324.418
ל"י 283.654.000
ל"י 1.273.978.418

התחייבויות ושטרות שנתקבלו
על תשלום מסי יתר על ציוד

ל"י 131.812.-

צווי תשלום שהוצאו

ל"י 950.000.000
ל"י 2.345.790.418
ל"י 2.345.790.418

גביה על ציוד בטיפול

ל"י 12.000.000.-

חיוכים נוספים של מסי יתר על המלאי

מזב הגביה של מסדיתר על המלאי (הפרשי מחירים) לפי המאזן לסוף יולי 1952 ולפי הרישום הנוסף בפנקסים עד 10 באוגוסט 1952: (בלירות שלמות):

האגף	הסכום הכללי של חיוכים נטו	הנחות	גביה במזומנים או בהעברה לאוצר	גביה בשטרות שטרם הגיע זמן פרעון
סקסטיל ועור	10,683,099	51,537	3,421,962	451,086
תעשייה קלה	2,481,788	11,551	888,982	63,275
תעשיית מתכת	2,263,400	2,394	814,566	51,437
בניה (חמרי בנין)	3,082,382	8,094	1,694,521	45,246
חקלאות	1,198,983	190	168,393	-
תחבורה	291,089	-	137,971	-
בריאות	244,121	321	56,766	4,428
ס"ה בסוף יולי להוסיף שטרות בסחון גביה במזומנים 10-10 אוגוסט העברות לאוצר ב-	20,244,862	74,087	7,183,121	615,472
ס"ה ביום 10 באוגוסט	20,244,862	74,087	7,901,577	563,624
			94,347	
			624,109	
			7,901,577	1,179,096

ק. לזו: כיצד קרה שהרשימה הראשונה מסתכמת ב-28,000,000 ל"י והשניה ב-20,000,000 ל"י?

ד"ר לבנטל: הרשימה הראשונה היא רק על המלאי - ללא יבוא ובלי הציוד.

אין להיתפס לאשליה שייגבה כל הסכום של 20,000,000 ל"י אמנם החישוב של החיוכים נסתיים בשבוע שעבר, לפי מספר הדוחות, אולם הסכומים אינם ידועים עדיין, כי ישנם מקרים של ערעורים ורביזיה. נכנסו לחיובים לפי הדוחות מקרים רבים של סחורה שהובאה ללא תשלום והמסוחרת מסט זה; השקעות; מקרים של סחורה המיועדת ליצוא; מקרים שסחיר הסחורה ירד בשוק העולמי וע"י הטלת מסי יתר מנעיים בעד אפשרות של יצוא; מקרים של איכות של הסחורה שאיננה מרשה את הטלת המס; הוזלת מחיר הסחורה בשוק, וכו'. בכל המקרים האלה ישנם ערעורים, וישנן טענות של שגיאות או טעויות - וצריך יהיה לעבור על כך. יש גם מקרים אאאאאאאא שהמסחורשן פעמיים, וכל העניינים האלה צאצא נבדקים עכשיו. משום כך אי אפשר לענות על השאלה ששאל מר ציזלינג: מהו המלאי שעליו הוטלו תשלומי החובה? בדרך כלל אפשר להגיד שהמלאי המסוי הוא כ-55% מהכום החיוכים. במלאי נכלל גם מחיר ההוצאות

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
11.8.52

ד"ר לבנטל:

המקומיות, כמו: מכס, דמי החסנה, הובלה וכו'. משום כך אפשר לחשוב שמחיר המלאי שעליו הוטלו תשלומי החובה הוא כ-2/3 ממסכום הכללי. אנו מניחים שמתוך הסכום של 20,000,000 ל"י חייבים ישארו כ-18,000,000 ל"י, ו-2/3 מזה הם 12,000,000 ל"י - זהו ~~המלאי~~ המלאי שעליו חטלו תשלומי החובה. יש להתחשב גם בעובדה שזהו רק המלאי הנמצא בידי היצרנים והמייטונאים, ולא בידי הקמעונים. ב-13 לפברואר היה מורגש מחסור חמור בחמרים אלה. הסכום הזה הוא אפוא, לפי דעות המומחים, מתקבל על הדעת. כלומר: לא אחוז גדול נתמסק מידי הממשלה.

לגבי היבוא אי אפשר לעשות חישוב כזה כעת, אולם אפשר לעשות הערכה של הסכום שמצפים עוד שייכנס. במשרד המסחר והתעשייה לא נוצלו, לפי חישוב שנסתיים הבוקר, בערך 2,000,000 רשיונות יבוא שהוצאו כנגד מטבע זר - לפי שיטת הפנקסנות שנוהגים עכשיו - וזה אינו חל על רשיונות יבוא שהוצאו בשנה שעברה. אולם אין לחשוב שמחורה שהוקצב לה מטבע זה בשנה שעברה לא הגיעה עדיין ארצה ב-אוגוסט 1952. אם להניח שבדרך כלל מהווה משרד המסחר והתעשייה הגוף המטפל בערך במחצית היבוא הכולל של המדינה - אפשר להגיד, בדרך אומדנא בלבד, שתגיע עוד מחורה שהוקצב לה מטבע זר, בערך ב-4,000,000 ל"י. אולם אינני יכול להיות אחראי בעד סכום זה, ואני חוזר ומדגיש שזוהי אומדנא בלבד, ואין לי ידיעות פרדייקות יותר.

לגבי הציוד, נתברר שהסכום הוא קצת יותר גבוה מזה

שנמסר כאן.

שמענו שכעת בודקים את מצב המלאי שהיה לפני חצי שנה, לפי הדו"חות. כיצד אפשר לעשות זאת אחרי זמן רב כל-כך?

ז. שפר:

גם אני מצטרף לשאלה זו. האם השתמשו כבר במלאי לתעשייה וכוא, או האם המלאי הוקפא?

י. רוקח:

מה בנוגע לסחורות השונות המונחות בבוני?

הד"ר לבנטל הזכיר עקעורים. מי מחליט בנוגע לערעורים? פרי זהו ענין של סכומים לא קטנים - אלא של מיליונים לירות.

הד"ר לבנטל אמר שיש עוד רשיונות יבוא שהוצאו והסחורה עדיין לא הובאה. באיזו צורה ולאילו סוגי סחורה הוקצב מטבע זר? אם משלמים עכשיו לפי השער החדש בעד סחורה שעדיין לא הובאה - הרי לשם מה תשלומי חובה?

מ. קלמר:

האם הסחורות שבידי הסוכנות היהודית או בידי הממשלה, סחורות המיועדות להתיישבות וכדומה - האם גם הן חייבות בתשלומי חובה, והאם גובים זאת מהן, ומהו הסכום?

ש. דיין:

לא רק הממשלה והסוכנות, אלא כל המוסדות: "עמידר", וחברות מוכרות. מה הדין בנוגע אליהם?

י. רוקח:

מהסך הכללי של כ-20,000,000 ל"י, ישנה גביה במזומנים ובשטרות - 9,000,000 ל"י בערך. מה בנוגע ליתר ל"י? מהסכום של 12,000,000 ל"י חייבים נוספים, מהו בערך הסכום הריאלי שאנו יכולים להביא בחשבון?

ק. לוז:

היו"ר ש. גורן: היה רצון שנקבל מושג - במידה שהמדובר הוא ב-12,000,000 ל"י - כמה גבינו על חשבון חייבים שאין עליהם ערעורים, כמה גבינו על חשבון חייבים שיש עליהם ערעורים, וכמה ~~אגגאג~~ - ההיפרת של הבודד שדיין באופן סופי אם יש עליהם ערעורים או לאן?

ח. לגרואו:

יש לי שאלה לגבי ההפרש בין שתי הסבלאות. אומרים שהרשימה השניה איננה כוללת את היבוא האם בטעיפיים של "חקלאות" ו"תחבורה" אין כלל ציוד?

והציוד.

ז. סוזאייב:

הפרטים שקיבלנו עכשיו מצדיקים את דרישתנו התקיפה מיום ד'. כאן כתוב: גביה על ציוד וטיפול. האם כלולה כאן כל אותה פרשה של ה-13 בפברואר, של הציוד הנמצא בגבול? רציתי לבקש הסברים נוספים על עמדת המשרד לגבי הציוד שהגיע לגמל עד ה-13 בפברואר ושנחרר אחרי תאריך זה - אם ישנה בכלל עמדה כזאת. האם המשרד יכול לתת הבטחה או הסברה כיצד הוא עומד לנהוג בנוגע לציוד זה?

י. רוקח:

האם המחירים הנקובים כאן הם כולם מחירים סיטונאיים?

ד"ר לבנטל:

לא. החישוב הוא של מחיר הקניה של האדם שצידו הסחורה. המדובר הוא ביבואנים, תעשיינים וכו' - גם על סחורה מקומית.

ז. סוזאייב:

האם כאן מופיעים רק סכומים למט יתר? האם תוספת לקרנות השוואה איננה מופיעה כאן?

ד"ר לבנטל:

לא.

אשר לשאלה: כיצד אפשר לבדוק אם המלאי שעליו הוגש דו"ח היה המלאי השלם או לא, ואם אפשר לגלות עכשיו שגיאות וטעויות - השאלה במקומה עומדת, ואי אפשר יהיה עכשיו לגלות בקלות סתירות בין המלאי המציאותי ובין זה שנמסר לצרכי גביית תשלומי חובה. אולם למרות זאת החישוב והבדיקה אם אפשריים, בבדיקת העניין הוחל מיד לאחר הנהגת השערים החדשים, וממשיכים בבדיקה זאת לפי ההקצבות שנתקבלו, וכל הדיספוזיציות שנעשו מאז בעסק או במפעל. היות ורוב הסחורה הוא או בקיצוב או בהקצבה - יש צאצא בקודת-אחיזה לבדיקה זו - אם כי לא במאה אחוז. ביחוד בודקים אם באים ערעורים וטענות אצל קונקרטינות: טיב הסחורה או סחורה שהובאה במסגרת יבוא ללא תשלום או השקעת הון, או שמחיר הסחורה ירד בינתיים וכדומה. ישנם מצרכים שמחירם ירד בשוק העולמי, כמו: צמר, טקסטיל ועוד. הבדיקות האלו הביאו למעשה לתוצאות טובות, והכניסו לקופת הממשלה מאות אלפים לירות.

אשר להקפאת הסחורה שהוחלט עליה בקשר עם הסידור הזה - זוהי פרשה מסובכת ביותר, ואין בידי עכשיו החומר כדי שאוכל לברר ולהסביר מהי הכמות שטרם שוחררה מההקפאה. בדרך כלל אפשר להגיד שכל החוגים הנוגעים בדבר מצאו את הדרך - בשיתוף עם השלטונות - לבוא לידי סידור הדרוש לשם הפעלת המפעלים ובתי העסק. הגישו התחייבויות, נתנו שטרות, קיבלו ארכה ותמורת זה שוחרר חלק מהסחורה, הדרוש להם לשיווק ולעיבוד.

אשר לסחורה הנמצאת בבונידא - הוצאו צווים מיוחדים על בעלי המחסנים, והם היו חייבים לפי זה לתת מקירה ברציפות על כל הסחורה אצאצא הנכנסת לבונידא, ואת הכמויות האלו השוו עם הדו"חות של בעלי הסחורה. באו אתם גם להסכם כדי להשיג את הוצאת הסחורה מהבונידא והכנסתה למסלול הרגיל של שיווק וייצור - על כל פנים, הסחורה הזאת לא נשכחה. אי אפשר להגיד על רגל אחת מהי הפרופורציה של הסחורה שהוצאה ובשאר בבונידא, אולם עיניו של המשרד פקוחה.

שאלה חשובה היתה: מי מחליט על כל הסידורים האלה? לפי החוק מחליטה על כך הרשות המוסמכת - בדרך כלל מנהל אנף. אולם כל השאלות מובאות בפני השר הנותן עליהן את דעתו. הרשות המוסמכת מתמנה על ידי השר; אין היא כפופה להוראותיו - אולם הוא יכול לפטר אותה. אם אדם חושב שהרשות פעלה בניגוד לחוקי הצדק והישר - הוא יכול למיד להגיש נגדה צו-על-תנאי. השר עומד עכשיו להקים בתוך המשרד ועדה שתבדוק את הצד הכלכלי, המשפטי והאדמיניסטרטיבי של העניין - וביחוד תדאג לכך שיהיה שוויון בכל הטיפול, כדי שלא יהיה מקום לטענה של אצאצא הפליה.

א.ב.

שיבת ועדה הכספיים
11.8.52

על בסיס של ההפרש של חומר הגלם.

ד"ר לבנטל:

האם ישנה הערכה כלשהי ב ו ג ע ל ציוד? אני מתכוון לציוד שבספק, שיציוד עיבור בנוגע אליו.

י. פורדר:

במובן היחי רוצה לדעת אם י דועה בו ונת הממשלה. אם צריך יהיה האוצר לוותר - האם יהיה לו האומץ לעשות זאת?

היתה הבטחה לא לדרוש מהקמעונים. האם חל שינוי בזה? מה מצבם של אנשים שקיבלו מלוות - למשל: המלוות האמריקני?

מ. סנה: מהו הסכום של ההפסד? הרי ישנו חשבון שבר והפסד.

היכן מופיעים הכספים הנכנסים? בתקציב הפיתוח לא ראיתי אותם, וגם לו בתקציב הרגיל.

"גביה על ציוד" - לאיזה ציוד מתכוונים? האם אחרי ה-13 אצא לפברואר? האם אין לוקחים מציוד חקלאי ותעשייתי?

הציוד

ד"ר לבנטל: אשר להיקף ~~אאאאאא~~ שיהווה הבסיס להמלחת שלומי חובה - ציוד שעליו מטילים ~~אאאאאא~~ תשלומי חובה הוא עד כה רק הציוד שב-13 לפברואר הגיע ארצה וטרם שוחרר מן המכס. כל ~~אאאאאא~~ על סמך המלוות האמריקני אחרי ה-13 בפברואר - ~~אאאאאאאא~~ לפי תנאי הקרדיטים, צריך לשלם בעדו לפי השער הקיים בזמן שהגיעה הסחורה. כל הפרובלימה מצמצמת לגבי ציוד שנמצא עוד בנמל ולא שוחרר מהמכס ב-15 בפברואר. משום כך אפשר להגיד: היקף הציוד שעליו יהיה אפשר להמיל תשלומי חובה הוא קטן מאד.

נכון שעל הקמעונים לא הוטלו תשלומי חובה - ואין שינוי בעניין זה.

לגבי יבואן שקיבל על סמך מלוות הסחורה ומכר אותה - אא יבואן כזה אאאא אינו חייב בתשלומים כאלה. זה נובע מהמבנה של התשלומים. כי מחזיק הסחורה אינו צריך לשלם את הכסף מלידו, ואם אין לו מלאי שעל המחיר שלו הוא יכול לתקוף - אין לו מה לשלם ונת ההפרשים ולא ישלם אותם.

מ. זגגי: בנוגע לציוד - אני מבקש לתת לי שהות לאסוף את הפרטים על מה שגבו ומה שלא גבו.

מה שנוגע לסוכנות היהודית ולקרן-הקיימת - כאשר הגיע זמן השחרורים, לא שוחררו אותם אלא את שלמו כמו כל אחד אחר. הסוכנים היו גדולים, והסכמו לשחרור אותם נגד התחייבות ש הסוכנות, שכל מה שחלים שר האוצר - יהיה עליהם לקיים. היתה ישיבה עם השר, והסוכנות טענה שלא צודק יהיה לדרוש מהם תשלום מס יתר על דברים שקיבלו בהלוואות וחצמך לשלם זאת ברואלומה לפי השערים החדשים, ועל דברים שקנתה למעשה בשביל ההיישבות וכו', ולא בשביל עצמה. למר קפלן המנוח היתה אוזן קשבת לטענות אלו, אולם הוא לא הספיק לסיים את העניין. אני מניח שהעניין יופיע עכשיו שוב בפני שר האוצר החדש. הוא הדין בנוגע לקרן-הקיימת.

אשר להפסדים - אנו קיבלנו ממסי יתר כ-4,000,000 ל"י. למעשה היו לנו הפסדים של בערך 15,500,000 ל"י. אין זה כולל עדיין את הפסדים של הסטודנטים שלא ידענו ליצר לנהוג במקרה שלהם. הסכום איננו גדול - כ-400,000 ל"י. יש עוד להביא בחשבון שבינתיים לקחנו כספים מהקרן-הקיימת; הג'וינט, מלוות העצמאות וכו', ושילמנו דברים שקיבלנו בשער קוטה. במידה שאנו משלמים חובות ואיננו מקבלים כסף חדש - ברור שיש לעת-עמה הפסד. יש גם סיכויים שבכלל הפרש הממבע יתן עוד הפסדים. כעה המאזן הוא, כפי שאמרתי, 15,500,000 לעומת 14,000,000 ל"י.

י. פורדר:

לפי ההערכה, יסתיים הדבר? האם יהיה הפרש ניכר לטובת האוצר? היה זמן שאמרתם: נשקפת סכנה להפסדים. לפי הרגשתי צריך בסופו של דבר להיות עודף ניכר לטובת האוצר. ההפסדים צריכים להיות בזמן הראשון - אולם מה יהיה אחר-כך?

פר זגג'י:

אתם יודעים שהממשלה חייבת בחוץ לארץ כספים לתשלום
במשך שנה אחת - סכום הרבה יותר גדול מאשר
אותם 15,000,000 ל"י. הממשלה יכולה במקרה להשיג הלוואות חדשות בסך
50,000,000 דולר - ולמכור את הכסף לפי קורס רשמי, ואז המצב יהיה טוב מאד,
כי בכל זאת יפכרו זאת בשערים השונים. אולם יש לראות את הנולד, ואת כל
ההלוואות שמקבלים עכשיו יהיה צריך פעם לשלם.

ז. סוזאי'ני:

ישנה הלוואה מאמספורט-איספורט בנק בסך
130,000,000 דולר - ההפסדים יכולים להיות
גדולים מאד.

פר זגג'י:

לעת עתה מוכרחים להתעלם מהשאלה הזאת, כי אין
אפשרות לפתור אותה עכשיו.

ס. סנה'י:

אני מציע עכשיו סעיף מטנה נוסף: הממשלה תקים
רשות מיוחדת בהרכב שיוצק על ידי ועדת הכספים
של הכנסת, לגביית תשלומי חובה וססי יתר. סעיף שני: אם תהיה אצאאא הודעה
אהיה מוכף ליותר על תוספת זו: שתשלומי חובה לא יחולו על ציוד הקלאי
ותעשייתם שהובא עד ל-13 בפברואר.

היו"ר י. גור'י:

אגב פתיחה אני מוכן לחזור שוב על הודעה זו
שאשרתי כבר.

ס. סנה'י:

אם כך - אני עומד רק על הצעתי הראשונה.

י. פורדר'י:

אני מוכן ליותר על הסתייבות - אבל אני מציע שהיו
בקשר עם הדיון, ימסור שתי הודעות:

(א) שאין שינוי בנוגע לציוד עד 13 בפברואר, בלי

חוק;

(ב) אינני מוכן לתמוך בהצעת חבר הכנסת סנה על
רשות מיוחדת. אני מבקש שתהיה הודעה מטעם היו"ר שהאוצר אצאא הסכים למסור
לנו אינפורמציה מלאה על מהלך העניינים. אמנני רוצה שנשמע ביום בהיר אחד
שיש הפסד של 50,000,000 ל"י.

היו"ר י. גור'י:

אשר להודעה הראשונה שמבקש חבר הכנסת פורדר - אני
מוכן למסור מחדש אותה הודעה שמסרתי כבר בכנסת.

אשר להצעה השניה - אני מצדד חושב שאפשר לרשום
שמדי פעם בפעם - אחת לחודש או לחדשיים - תימסר אינפורמציה על מהלך הגביות
של תשלומי החובה.

ס. סנה'י:

אין אני מסתפק בדו"ח, מפני שדו"ח פוכיה רק כיצד
מבצעת הממשלה את הגבייה. אני לא מרוצה מהגבייה.
החירב הוא 29,000,000 ל"י על מלאי ויבוא - ונכנסו 14,000,000 ל"י. אם
אוסרים שצפוי עוד הפסד לממשלה - לי לא היה אכפת שההכנסה תקיף קודם כל את
הכל - וההפסד ילך לאט, ולא להיפך: שההכנסה תבוא לאט וההפסד אצאא יהיה מהיר.
אין מזרזים את ההכנסה. לי אין גם כל ענין לקחת מהאנשים כסף ללא חשבון.
לכן אנו מבקשים לא לקחת מהציוד החקלאי והתעשייתי. אולם היבואן איננו צריך
להרוויח מכך. אינני אומר שהודעה צריכה להיות מורכבת מפקידים, אלא מאנשי
ציבור וגם פקידים.

ז. סוזאי'ני:

אני מציע: אדין הציוד שנכנס ארצה עד ה-13
בפברואר, יהיה כדין הציוד הישן שעליו אתה

מוסר הודעה בכנסת.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
11.6.52

י. רוקח:

הד"ר לבנטל אמר שהממשלה לא שילמה מס יתר.
מה דין העיריות?

מר זנגני:

לגבי חומר לשיכונים גם הממשלה משלמת מס יתר.
היא משוחררת רק לגבי אותם דברים שהיא קונה בשביל
עצמה. נדמה לי שגם רשות מקומית קונה דברים לשם צרכי עצמה אינה צריכה לשלם.
בענין זה יוחה דין רשויות מקומות כדין הממשלה.

ש. דיין:

אני מבקש לערער על ההצעה שדין רשויות מקומיות יהיה
בענין זה כדין הממשלה. הטוכנות, אם אינה משלמת,
הרי היא עושה למען העולים החדשים, ואילו הרשויות המקומיות עושות בעיקר למען
התושבים הוותיקים - והן יכולות לשלם.

היו"ר י. גורני:

אני דוחה את התפישה שרשות מקומית עושה בשביל תושבי
ותיקים בלבד.

הרוחלט: לקבל את ההצעה שדין רשויות מקומיות לענין זה יהיה
כדין הממשלה;

לא לקבל את הצעת חבר הכנסת קדיין.

לא לקבל את הצעת חבר הכנסת סנה.

הסתייגות: לחבר הכנסת ס. סנה.

היו"ר י. גורני:

חבר הכנסת בדר מציע:

1) להוסיף לסעיף 1 את המלים "בשינויים לפי
חוק זה";

2) להוסיף בסעיף 2: הגדרת "חסרים" בתקנה 1
תתוקן כך:

"חסרים" אצא פירושו מטלטלים הסמשים או שנועדו
לשמש ליצור או לבניה אם לא הגיעו לשטח ישראל, או לא נוצרו בשטח ישראל לפני
היום י"ז בשבט תשי"ב - 13.2.52.

3) להוסיף בסעיף 3: "תקנה 2 (א) תתוקן כך:
(א) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, תשלום
חובה שבעל חסרים ישלם אותם לאוצר המדינה".

4) להוסיף בסעיף 4: תקנה 2 (ד) בוטלה.

5) להוסיף בסעיף 5: תקנה 3 תתוקן כך: שר האוצר
והרשות המוסמכת לא ישתמשו בסמכויות לפי תקנות אלו אלא אם הדבר דרוש לשם
גביית הפרשים בין סחירי הסחורות לפי שער מטבע חוץ שלפני יום י"ז בשבט תשי"ב
(13 בפברואר 1952) ובין סחיריהן לפי שער אותו מטבע חוץ שייקבע על ידי שר
האוצר לגבי סחורות אלו אחרי אותו סועד, בתנאי שלא יעשה דבר אשר יגרום להעלאת
סחירים של החסרים אשר היו בטלמי בשטח המדינה בפועל הנ"ל.

6) יתווסף לחוק סעיף 6 זה: אדם שהוטל עליו תשלום
חובה, רשאי לערער בפני בית משפט. בנוגע לערעורים אלה יחייב החוק הקיים בנוגע
לערעורים על החלטות פקיד המס, לפי ההכנסה, בשינויים הסחיינים לפי הענין.

7) הסעיף 2 לחוק - יסוקן "7".

מר גלס:

אשר לתיקון 2, מה שהובא לארץ לפי אא זה או
נוצר בארץ - אמור להטיל עליו תשלום חובה. חובה
ההוכחה חלה על השלטון להוכיח שחסרים אלה נוצרו או הובאו אחרי אותו תאריך.
בענין היבוא זה יותר קל - אבל לא בענין המלאי.

הרוחלט: לא לקבל את ההצעה 2 של חבר הכנסת בדר.

א.ב.א.

ישיבת ועדת הכספים
11.8.52

התיקון (3) הוא ששר האוצר יקבע כלל שיקבל את
אישורה של ועדת הכספים ולא שהצווים האלה יהיו

סר גלט:

באופן אינדיבידואלי.

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת בדר, סס' 3

הסתתיגות: לחבר הכנסת י. בדר.

התיקון (5) רוצה לשים סייג לסמכות הניתנת לרשות
המוסמכת, שלא תעשה שום דבר שיביא לידי הגדלת

סר גלט:

סחירים.

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת בדר, סס' 5

הסתתיגות: לחבר הכנסת י. בדר.

הסעיף (6) פותח את הדרך לבית המשפט לרוץ על מ
השיקולים האדמיניסטרטיביים בענין הטלת המס.

סר גלט:

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת בדר.

הסתתיגות: לחבר הכנסת י. בדר.

הצעת שונה מהצעת חבר הכנסת פנה. אני מציע, לא
אצא ועדה שתדון על הגביה, אלא ועדת ערעורים,
שתמסנה על ידי שר האוצר לאחר התייעצות עם ועדת הכספים. כוונתי היא לוועדה
ציבורית.

ח. אריאב:

אני שואל: מי מחליט על כך? הד"ר לבנטל אמר
שהרשות המוסמכת תחליט על מיליונים. התשובה אינה
מספקת אותי. אני חושב שטוב שתהיה ועדת ערעורים - ולא יחליט בדבר אדם אחד.

י. רוקח:

אני מבין שהכוונה היא להגן על הסדינה ועל
האזרח כאחד - אולם ישנם דברים שהתחוקק אינו
יכול להתערב בהם בעניני האדמיניסטרציה - וזהו אחד הדברים הללו.

אצאצאצא הינ"ר י. גור:

אם אדם מגיש ערעור - הוא מביש זאת ראשית כל אצאצא
ליחידה המטפלת במכירה, אחרי שהוא מקבל את אצאצא
עסדתה לגבי צדקת הערעור, ואחר-כך מחליטא. אני רוצה להפנות את תשומת לבכם
לכך שישנם סאות ואלפים ערעורים. זה יצריך ועדה מתמדת. אם הכוונה היא לוועדה
מייעצת - יוכל תמיד האדם המוסמך להתייעץ עם ועדה כזאת, ואני מסכים לכך.
אולם אם הכוונה היא לוועדה מחלטה - זה מצריך שינוי בחוק, כי האדם המוסמך
אינו יכול לאביר מספכיותיו.

ד"ר לבנטל:

אני מוכן לתמוך בהצעת חבר הכנסת אריאב, בתיקון
קל: שהדבר יהיה תלוי בסכום. אם אדם צריך לשלם
300 ל"י - אינני מוכן להסכים שהוא יוכל ללכת לוועדת ערעורים כזאת. אולם
אם הסכומים הם גדולים - יש לאשר לו זאת.

י. פורדר:

אני מוכן להסכים לתיקון זה - לא פחות מ-1,000
ל"י. כוונתי היא לוועדה מחלטה - לא לוועדה
מייעצת, וועדה ציבורית - לאו דוקא ועדה מהפקידים.

ח. אריאב:

הוחלט: לא לקבל את הצעת חבר הכנסת אריאב

ההחלטה.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
11.8.52

הוחלט: להאריך את תקפן של תקנות שעת חירום (תשלומי חובה).

אני רוצה להוסיף שבכנסת אנביע בענין זה בהתאם לתגובה על התתייגותנו.

ס. סגה:

ג. חוק לתיקון פקודת מס-הכנסה:

היו"ר י. גורני:

הטלנו על ועדת משנה לענייני מס-הכנסה להחליט אצא בכסה דברים. סעיף 10 מדבר על מיסון ליצוא. חבר הכנסת ציזלינג התנה את הסכמתו לכך ששום דבר לא יוחזר למליאת הוועדה, בכך אם גם ענין זה של מיסון ליצוא לא יוחזר לוועדה. אולם הממשלה מודיעה שאין היא יכולה לוותר על המלים: "מיסון ליצוא". חבר הכנסת ציזלינג עוטר, אפוא על דעתו בנוגע לסעיף אחד: פרסום רשימות הנישומים. הנוסח האחרון אומר: אך שר האוצר רשאי לפרסם רשימה של נישומים, המפרטת את סכום הכנסה החייבת במס של כל אחד מהם כפי שנמסר בדוח שהוגש על ידו כפי שנקבע על ידי פקיד השומה... חבר הכנסת ציזלינג רוצה בענין זה להחייב את שר האוצר לפרסם את רשימת אצאאצא הנישומים, ולומר: שר האוצר יפרסם...

ישנה הודעה שהשר יתייעץ עם ועדת הכספים.

א. ס. בניחובסקי:

בענין זה ישנן הסתייגויות ספור.

היו"ר י. גורני:

הוחלט: לכלול אל המלים "מיסון ליצוא", לפי הצעת הממשלה.

היו"ר י. גורני:

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג היא: שר האוצר יפרסם, לא יאחר מ-3 חדשים לאחר תום כל שנת שומה, רשימה של כל הנישומים, המפרטת על סכום הכנסה החייב במס של כל אחד מהם כפי שנמסר בדוח שהוגש על ידו או כפי שייקבע על ידי פקיד השומה או באמור לפי סעיף 60 על ידי בית המשפט - או גם זה וגם זה. אולם באישור ועדת הכספים של הכנסת יהיה שר האוצר רשאי להוציא רשימת נישומים כאמור את כל הנישומים הנפנים עם ענף מסויים או סוג מסויים אחר של נישומים. אולם ישנה עוד תוספת, שעל הצבעתה עומד חבר הכנסת ציזלינג: "כל אדם רשאי לעיין ברשימות אצאאצאא השומה/במועדים ובתקומות שייקבע, וכן רשאי כל אדם לקבל מפקיד השומה העתק מאושר על ידו של רשימת שומה או חלק מסנה תמורת תשלום אגרה שתיקבע".

אילו לא הבאנו לכאן את ענין המיסון ליצוא - לא

היה חבר הכנסת ציזלינג מביא הנה דבר זה.

א. ס. בניחובסקי:

אני קובע שבזמן שהיה דיון בוועדת הכספים, הודיע אצא היו"ר במפורש ואמר: אמנם בחוק אין פכניטים זאת - אבל אני נותן לכם הבטחה בשם שר האוצר שלפני שיעשה את פרסום הנישומים - יתייעץ עם ועדת הכספים. אם אין מאשרים זאת - אני נאלץ להצביע בעד הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג.

הוחלט: לא לקבל את הצעותיו שלא חבר הכנסת ציזלינג.

הסתייגות: לחבר הכנסת א. ציזלינג

א.ב.א

ישיבת ועדת הכספים
11.8.52

ג. שוברים:

היו"ר י. גורני:

פאחר שפחר נפתח כאן בדיון על תקציב הפיתוח בכללו, אינני מציע שנקיים דיון כפול - הן על תקציב הפיתוח כולו והן על המקדמה, ויש לפנינו שתי אפשרויות: או לאשר את המקדמה ללא ויכוח, או לסיים בהקדם את הדיון על תקציב הפיתוח כולו ולגרום קשיים מסויימים לאוצר ולוותר על המקדמה. אני הייתי מציע את האפשרות הראשונה.

י. רוקח:

אני הצעתי לאשר את אותם הסעיפים שאין בנוגע אליהם חילוקי דעות.

הוחלט: לאשר בדרך-כלל את המקדמה. עד מחר בנוקר ישנה אפשרות לסייעות להודיע ~~שסעיפים~~ מסויימים הן מבקשות לעכב את האישור. (חבר הכנסת סנה נמנע).

מר רוזטי:

ברצוני להודיע לחברי הוועדה שעל-סדר-יום של הכנסת היום: חוק מעמד ההסתדרות

הציונית, התשלומי חובה.

י. רוקח:

אנו ביקשנו לדון היום בסעיפים כספיים. את הדיון בחוק מעמד ההסתדרות הציונית

אפשר היה לדחות,

היו"ר י. גורני:

בענין מס מסוייג ומס מותרות נשאר 4-5 סעיפים שיש לגמור בהם.

ד"ר מנדלסון:

אשר לענין הרשויות המקומיות - אני בדעה שיש לחייב בחוק שחלק מהכנסותיו של המס המסוייג יעבור לרשויות המקומיות, אם כי במצב שאנו נמצאים בו כרגע, ספק גדול אם נוכל להכניס את ה-22,000,000 ל"י אפילו ברוטו. אנו גובים 5,000,000 ל"י כל חודש - מה שסותר את דבריהם של חברי הכנסת בדרך וסוזאייב שאמרו שכל חודש אפשר יהיה לגבות לא 6,000,000 אלא 8,000,000 ל"י. אולם אני בדעה שבמשך שנתיים-שלוש עלול מס זה להכניס סכומים גבוהים למדי. אני משוכנע ששני המסים - מס הכנסה ומס מותרות - בתנאי שוועדת הכספים תרשה להפעיל יותר ~~אמצאים~~ גובים, דבר שרק ועדת הכספים תוכל לעשות - מחודש ינואר אפשר יהיה לגבות כ-10,000,000 ל"י לחודש. זאת אפשר לעשות רק אם יהיו מספיק גובים. הרשויות המקומיות יכולות לקבל מחודש ינואר או פברואר 1,500,000 ל"י כל חודש, משני המקורות האלה גם יחד. אולם אני מבקש להתחשב קצת בזמן הראשון, היות וכבר עברו כ-5 חודשים משנת התקציב. אני מציע שהרשויות המקומיות יקבלו בתוך החוק התחייבות שבמס מסוייג, אם הוא יכניס במשך שנה 10,000,000 ל"י - הם יקבלו 15%; אם הוא יכניס 20,000,000 - 10,000,000 ל"י - הם יקבלו 17,5%; אם הוא יכניס למעלה מ-20,000,000 ל"י - הם יקבלו 20%. היינו צריכים להכניס 8,000,000 ל"י מס מסוייג - אולם 5 חדשי התקציב עברו כבר. אנו מתחייבים לגבות, מבלי לנגוע באינדקס יוקר החיים, 10,000,000 ל"י, בו בזמן שבמשך 7-8 חודשים היו הרשויות המקומיות צריכות לקבל כ-1,250,000 ל"י, אנו בדרך זו נוכל ~~אמצא~~ להעביר אחר כך לפול של הרשויות המקומיות 1,500,000 ל"י ל-7 חודשים.

כעת ברצוני להוסיף באופן אישי: את

ההפרשה הסכים שר האוצר להכניס לחוק היות ואין לנו שום אפשרות לעשות חישוב לפי ~~אמצא~~ התצרוכת של האוכלוסיה, כי אנו גובים במקור. אני מוכן לעשות את הנסיון ולהעריך את התצרוכת של מותרות לפי התצרוכת המעשית. זאת אומרת: חלוקת האחוז ~~מס~~ מסוייג לא יכולה להיות אחרת אלא לפי תושב. במס מותרות אנו מוכנים, עוד לפני שהכנסת תצא לפגרה, להעביר

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
11.8.52

ד"ר מנדלסון:

לוועדת הכספים הצעה למצוא מודוס לחלק אחוז אבזנימי של מס מותרות בהחלט לפי התצרוכת. מס מסוייג - לפי התושב. עד כה חשבנו שלא נוכל להפריש לרשויות המקומיות מס מותרות, מסיבות של תקציב המדינה, ומסיבות של חישוב. אני בכל זאת מוכן להקדיש מחשבה לרעיון שגם העיריות הגדולות: תל-אביב, חיפה ובקנה-מידה מסויים גם ירושלים - יהנו מזה, מתוך שיקול פשוט: בגביית המסים האלה ייתכן שגם המנגנון של העיריה יכול לעזור.

נקודה שניה שעליה רציתי לדבר היא: צו הפטורים. האם היו"ר היה מוכן להסכים שאנו נביא צוֹאֵא פטורים לוועדה מצומצמת לאישור של רוב הפרטים, ולא להפסיד זמן רב בוועדה בנוגע אלשאלה של פטור של מוזיאונים וכדומה? אף על פי שהחוק נותן סמכות לאוצר לעשות זאת בלי הכנסת ובלי הוועדה - הצעתי היא שמשרד האוצר יעביר - ברור שבאופן סודי - לוועדת המשנה של ועדת הכספים את הדבר לידיעה, סמוך לפרסום.

בשעה 15,000 נתכנס שוב לשם סיום הדיון
בחוק מס מסוייג ומס מותרות.

היו"ר י. גורי:

אני רוצה לשמור לי את הזכות למסור אחר-כך
הסתייגויות.

י. פורדר:

הישיבה סגורה.

היו"ר י. גורי:

(הישיבה ננעלה בשעה 13.30).